

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE—DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—ECONOMIE POLITICĂ

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMANĂ SUB CONDUCEREA D-ler

C. G. DIȘESCU

V. ATHANASOVIOL, PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI,
N. POLIZU-MICȘUNEȘTI, O. HAGI-THEODORAKY

SILIU RĂDULESCU
SERETAR DE REDACȚIE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
8, STRADELA SF. SPIRIDON, 8

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

Imprumutul Statului este plasamentul cel mai sigur și remunerator.

Judecătorii rurali își îndeplinesc o datorie patriotică indemnând populația țărănească să subscrie cât mai mult la acest împrumut, care le permite achitarea în condițiuni avantajoase a loturilor dobândite prin împrumut.

Uniunea legislativă între națiunile amice și aliate

§ 2. — Despre actele sub semnătură privată.

(Din lucrările Comitetului francez)¹⁾

Codul civil italian nu impune formalitatea dublului pentru înscrisul sub semnătură privată care cuprinde o convenție sinalagmatică. Această formalitate nu este cerută nici de Codul civil portughez, nici de Codul civil spaniol, nici în fine de Codul civil venezolian. În Franța, ea a fost stabilită, zice d-l Henri Capitan în secolul XVIII, de jurisprudența parlamentelor care n'a făcut²⁾ de altminterlea decât să declare obligatorie o practică care exista de multă vreme. Utilitatea acestei practice este de a rezerva fiecărui contractant mijlocul de a face dovada contractului. «Dacă una din părți n'ar avea în mână arma de care are nevoie, ea ar fi la discreția celeilalte; aceasta ar putea, distrugând proba contractului, sau abținându-se de a o produce, să scape de angajamentul său, dacă i se pare prea oneros pentru dânsa, toate șansele sunt de partea ei; și poate uza sau nu, după împrejurări, de proba ce ea singură ar poseda-o»³⁾ Sancțiunea

observării acestei formalități era altă dată prea riguroasă, căci consista în nulitatea însăși a convenției. Dar dela Codul civil încoace, nu devine nul decât instrumentul probatoriu, și această nulitate nu o poate invoca decât părțile, iar nu și cei de al treilea⁴⁾.

În Italia, înaintea Codului din 1865, erau două sisteme diferite: Codurile de Est și din Parma nu cereau facerea unui dublu original, pe când Codul sard îl impunea. Redactorii Codului italian s'au pronunțat pentru primul sistem, pentru cuvântul că fiecare parte trebuie să poată invoca mijloacele de dovadă care sunt în puterea sa, și că nu este rațional de a subordona acest drept condițiunei ca cealaltă parte să dispună de mijloace identice.

În ante-proiectul său de revizuire, Laurent propune de asemenea suprimarea acestui articol a cărui utilitate nu o vede. De ordină, zice dânsul, o singură parte are interes să poseadă un înscris (de exemplu: vânzătorul, locatorul), nu și cealaltă. Că dacă aceasta din urmă are și ea interes, legea n'are decât să se raporteze la dânsa; ea n'are nevoie să vegheze la interesul părților.

Aceste critici ne par foarte slabe. Este inexact de a susține că numai o parte ar fi interesată să aibă în mână textul convenției. La închiriere, de exemplu, cum ar putea un chiriaș să se lipsească de contract, și să nu cunoască clauzele uneori numeroase care sunt cuprinse într'însul? Și este și mai inexact de a afirma că legiuitorul nu are nevoie de a veghea la interesul contractanților. Dar atunci la ce ar servi cea mai mare parte din articolele Codului civil? De aceea, în contra opiniei lui Laurent, Comisiunea crede că regula edictată de art. 1325 (art. 1179 rom.) este o dispoziție înțeleaptă și utilă, luată din sursa cea mai bună, aceea a practicei, și care merită de a fi păstrată. Suprimarea ei ar fi o cauză de turburare

1) Rapport présenté au Comité sur les modifications proposées aux art. 1315 à 1369 du Code civil (de la Preuve des obligations). V. *Dreptul*, No. 10 din 1920.

2) Merlin, Répert. Vo Double écrit: Questions de droit, cod. Vo.

3) Planiol, t. II, No. 1144.

4) Cass. civ., 23 Oct. 1900, D. P. 1.69. S. 1902.1.129.

în relațiunile juridice. Obiceiul redactării dublului original e atât de bine intrat în moravuri în cât ar continua fără îndoială a fi observat, în vederea utilității sale, chiar dacă ar înceta să aibă forță legală. Și momentul ar fi cu atât mai rău ales pentru a i-o ridica acum când legea bugetară din 29 Iunie 1918 impune contractanților care redactează un act sub semnătură privată obligațiunea de a face un dublu pentru înregistrare.

Trebue să adăugăm de altminteră că rigoarea sancțiunii stabilite de art. 1325 se găsește atenuată prin faptul că înscrisul neredactat în dublu valorează ca început de dovadă scrisă, după soluțiunea admisă de jurisprudență și majoritatea doctrinei ¹⁾.

Contrariu de cea precedentă, formalitatea bunului și aprobat din art. 1326 (art. 1180 rom.) a fost păstrată de Codul italian (art. 1325). Laurent, dimpotrivă, o suprimă în ante-proiectul său, pentru că, zice dânsul, ea nu-și atinge scopul, căci nu împiedică abuzul înscrisurilor în alb nici al semnăturilor luate prin surprindere. „Făcut pentru ignoranți, art. 1326 nu profită ignoranților”, și dacă împiedică fraudă creditorilor, el favorizează fraudă debitorilor.”

D-l Capitant nu împărtășește nici în această privință părerea jurisconsultului belgian. Este util ca atenția debitorului să fie deșteptată asupra sumei înscrisă în act; aceasta e pentru dânsul o garanție serioasă. Dar într'un contract unilateral cum e împrumutul, obligatul e mai în totdeauna la discreția celui alt, și fraudă creditorilor nu este oare mai de temut decât a debitorilor?

Dacă voim să păstrăm art. 1326 (1180 r.) credem, zice raportorul, că ar fi bine, pentru a-l pune în acord cu art. 1325 c. italian, de a-i aduce două modificări: 1. a preciza că această dispoziție nu se aplică în materie comercială; 2. a se suprima excepția făcută pentru meseriași, plugari, vieri sau lucrători cu mâna. Această excepție a fost stabilită la o epocă când în grupurile enunțate se găseau mulți neștiutori de carte. Astăzi ea nu mai are rațiune de a fi, căci oamenii cari au mai puțin deprinderea afacerilor sunt acei cari au mai multă nevoie de a fi protejați contra surprinderilor.

Această părere e împărtășită și de d-l D. Alexandresco. Iată cum se exprimă acest autor:

„Este deci timpul ca legea să fie modificată și ca această excepție să dispară din Codul civil, cea mai mare parte a poporului având și ea dreptul la pro-

tecția legii. Codul italian și acel neerlandez au realizat de mult această reformă, căci art. 1325 și 1915 din aceste coduri se mulțumesc a dispune că formalitatea bunului și aprobat nu se aplică în materie comercială ¹⁾.

O ultimă chestiune se pune cu privire la actele sub semnătură privată. Este aceea de a se ști dacă nu ar fi bine de a se interzice înscrisul în alb (*le blanc seigne*), după cum propune Laurent în ante-proiectul său de revizuire (art. 1847, *in fine*). Dar pericolul înscrisului în alb e în mare parte înlăturat prin obligațiunea bunului și aprobat din art. 1326 și fiindcă a suprimat această formalitate, de aceea Laurent se vede obligat a interzice înscrisul în alb. Fără îndoială, art. 1326 nu se aplică în materie comercială, dar între oameni deprinși cu afacerile, înscrisul în alb nu este de temut; el nu va fi dat decât cu bună știință. Interzicerea ar fi, de altă parte, o jenă pentru relațiile juridice. Sunt cazuri când împrejurările reclamă ca un om de afaceri să ceară clientului său un înscris în alb pe care îl va complota în momentul din urmă. În fine, și mai înainte de toate, prohibiția nu ar avea un mare efect, căci rămâne dificultatea probei foarte greu de făcut.

Raportorul trece la art. 1328 fr. (art. 1327 ital., 1182 rom.). Chestionarul redactat în 1907 pune aici mai multe întrebări:

A. Cea mai importantă consistă în a se ști dacă nu e locul de a se suprima numărarea conținutului în textul actual, și de a se spune, în mod general, că actele sub semnătură privată dobândesc dată certă în privința celor de al treilea din ziua când antidatarea a devenit imposibilă. Acesta este sistemul codului italian.

În adevăr, pentru ca data unui act sub semnătură privată să poată fi opusă terților, trebue ca ea să fi devenit certă prin unul din mijloacele determinate de art. 1182 și această dispoziție se aplică și la actele autentice, care din cauza unui viciu de formă nu valorează decât ca acte sub semnături private (art. 1172).

Aceste mijloace, determinate de lege în mod limitativ, sunt următoarele:

1° Înfațișarea actului la o dregătorie sau autoritate publică de orice natură ar fi, administrativă, polițienească, judecătorească, etc. Actul va avea dată certă, în asemenea caz, din ziua în care se constată că el a fost înfațișat la acea dregătorie.

2° Inscirierea actului într'un registru public;

1) Chestiunea e totuși discutată; v. *contra*, Baudry-Lacantinerie et Barde, *Obligations*, t. IV, No. 2290. Cons. Dalloz, *Nouveau C. civ.*, art. 1347, No. 331 et. s. Dar jurisprudența e azi unanimă a admite că înscrisul valorează ca început de dovadă. Poate că ar fi bine să se spună aceasta în lege. V. D. Alexandresco, t. VII, pag. 189.

1) D. Alexandresco, *Dreptul civil român*, t. VII, pag. 206, text și nota 3, unde se arată că și alte legislații străine au desființat cu totul formalitatea bunului și aprobat. Astfel sunt, de exemplu, Codul de proced. civilă german din 1877, Codul spaniol, Codul portughez, etc.

3° Moartea aceluia sau a unuia din acei cari au subscris actul în calitate de parte, iar nu și aceluia care l'ar fi scris numai. Actul are în asemenea caz, dată ce-tă din ziua morței, pentru că el nu a putut să fie făcut mai târziu.

4° Trecerea actului fie chiar în prescurtare, iar nu numai decât *in extenso*, în actele încheiate de ofițeri publici, precum procese-verbale pentru punerea de pecetii, facerea de inventar, etc. În toate aceste cazuri, actul are dată certă, și această dată nu mai poate fi dărmată de cât prin înscrierea în fals.

Acestea sunt împrejurările cari conferă dată certă actului sub semnătură privată. Astfel, perderea mâinilor a unuia din subscriitorii actului, pecetea poștei pusă pe un act privat, care a fost expedit sub forma unei scrisori, etc. nu sunt de natură a conferi actului dată certă, pentru că textul este excepțional și nu suferă nici o întindere ¹⁾.

În raportul său d-l Capitan arată că comisiunea nu a crezut că trebuie să recomande această schimbare. Sunt unele evenimente în privința cărora s'ar putea ivi contestații: de exemplu, legalizarea semnăturii de către un funcționar public, formalitate care poate să nu fie o garanție suficientă.

Reforma este cu atât mai puțin utilă cu cât legea bugetară franceză din 29 Iunie 1918, art. 12, exige înregistrarea în termen de trei luni dela data lui a ori cărui act sub semnătură privată care constată convenții sinalagmatice, altele decât acele vizate de art. 22 din legea dela 11 Iunie 1859, care nu sunt supuse prin legile existente la înregistrare în un termen hotărît.

Cu toate acestea, s'a crezut că este bine a se adăuga la faptele prevăzute de art. 1328, fr. (1182 rom.) *imposibilitatea fizică de a scrie*, pe care o menționează art. 1327 din codul italian și art. 1395 din Codul civil venezulian din 1916.

B. Terțiul care are cunoștință de actul sub semnătură privată în momentul când tratează, poate el să se prevaleze de lipsa de dată certă a acestui act? Jurisprudența și doctrina sunt de acord a răspunde da ²⁾, în vederea termenilor restrictivi ai art. 1182. Laurent s'a pronunțat pentru soluția inversă în ante-proiectul său de revizuire (art. 1353). Pentru ce, zice acest autor, se permite terților de a opune că actul sub semnătură privată nu are dată certă? Pentru că actul a putut să fie antidatat în prejudiciul său, atunci când el cunoștea existența actului. Comisiunea

nu a admis această inovațiune, susceptibilă de a da loc în practică la multe contestațiuni. Ea a crezut că e mai bine a se ține de o regulă cam rigidă, dar proteguitoare pentru interesele terților.

C. În ceea ce privește chitanțele, jurisprudența a decis, că ele nu sunt supuse articolului 1328, și că ele pot proba liberarea debitorului, chiar dacă nu au dată certă, cu condiție ca ele să pară sincere tribunalului. În adevăr, nu este uzul ca chitanțele să se înregistreze; mai mult, „data chitanțelor, deși legalmente nu este certă, e de ordin arădevărată, antidatarea și disimularea fiind cazuri excepționale” ³⁾. Laurent, în ante-proiectul său, consacră această jurisprudență printr'un articol conceput astfel: „Prin excepțiune la art. . . tribunalele pot admite chitanțele produse de debitor, deși nu au dată certă, dacă se stabilește buna credință a debitorului”. Comisiunea a adoptat un text analog.

La art. 1329 fr. privitor la registrele comercianților s'a adăugat la fine o dispoziție care dă drept judecătorului de a deferi din oficiu jurământ uneia sau alteia din părți, aceasta în scop de a preciza restricțiunea în privința jurământului. Astfel art. 1329 fr. capătă o redacțiune analoagă cu aceea a art. 1183 din Codul civil român.

În fine, la art. 1332 alin. 2 se propune a se adăuga cuvintele: *sau această chitanță*, pentru complectarea textului fără a i se schimba înțelesul ⁴⁾. Acest aliniat va avea deci următoarea redacțiune: „Aceeși putere doveditoare are și scriptura făcută de creditor pe dosul, marginea sau în josul duplicatului unui act sau chitanță, dar numai când duplicatul *sau chitanța* va fi în mâinile debitorului”.

Textul primului aliniat a rămas însă neschimbat, deși în Franța se susține de unii autori că adnotația liberatorie făcută de creditor pe titlul creanței liberează pe debitor, *chiar dacă acest titlu n'ar fi rămas în posesiunea debitorului*. Această condițiune prescrisă de textul francez, și de cel italian, a fost ștearsă de legiuitorul nostru, după observațiile lui Marcadé, pentru că odată ce se constată că creditorul a făcut mențiunea liberatorie, puțin importă în a cui mână se găsește titlul ⁵⁾.

1) D. Alexandresco, op. cit., pag. 117, text și nota 2, cu toată doctrina și jurisprudența citată.

2) Dalloz, nouveau C. civ., ann. art. 1328, No. 65 it, s. Pan, 21 févr. 1898, S. 98.2.303. *Contrà*, Baudry-Lacantinerie et Barde, *Obligations*, t. 4, No. 2734.

3) Laurent, *Avant-projet*, t. 4, art. 1354.

4) D. Alexandresco, op. cit., pag. 223, notele 2 și 3. Cpr. Bonnier, 751, p. 619, nota 1.

5) Ibidem, pag. 224. Cpr. Marcadé, V, art. 1352, No. 2, p. 70.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIA II

Audiența dela 30 Decembrie 1919

Președinția D-lui G. Stoicescu, președinte.

Pop Petre ș. a. cu Ecaterina Popescu

SUCCESIUNE. — TRIMITERE ÎN POSESIE. — JURISDICȚIE GRATIOASĂ. —
DEPOSEDARE. — ACȚIUNE ÎN JUSTIȚIE. —

Jurnalul de trimitere în posesie fiind un act de jurisdicțiune grațioasă, nu poate să confere celor trimiși în posesie dreptul de a deposeda pe cei ce stăpânesc averea succesorală, de oarece trimiterea în posesie are de scop numai să abiliteze pe moștenitori cu calitatea de a putea intenta acțiuni sau răspunde la cele ce li s'ar intenta în numele succesiunii, iar nu și cu aceea de a deposeda fără judecată pe cei ce stăpânesc întreaga sau parte din averea succesorală, ca terțe persoane, sau cari au fost investiți activ și pasiv cu drepturile și datoriile lui decujus, printr'o trimitere în posesie anterioară.

No. 106. — Respins recursul făcut de Pop Petre ș. a. contra deciziei No. 118,919 a Curții de apel s. II Craiova.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier C. Marinescu.

S'a ascultat d-l avocat Pavelescu în dezvoltarea motivelor 1 și 3 de casare, declarând că retrace motivul 2, și d-l avocat Al. Urziceanu în combateri.

Curtea deliberând

Asupra motivului 1 de casare bazat pe exces de putere, greșită interpretare a legii și rea motivare, cum și asupra motivului III bazat pe violarea autorității lucrului judecat, a art. 403 pr. civ. și omisiune esențială.

Având în vedere decizia supusă recursului din care se constată că, încetând din viață Gheorghe Popescu din comuna Breasta, jud. Dolj, în lipsă de moștenitori mai apropiați, a fost trimisă în posesia averii soția sa Ecaterina Popescu prin jurnalul tribunalului Dolj, secția I. No. 3847/918; că, peste un an, Gheorghe Pop și ceilalți recurenți, în calitate de colaterali ai defunctului, au cerut și ei trimiterea în posesiune, trimitere care s'a ordonat p în jurnalul No. 8883/919, executat de portărelul I. Lăzărescu prin procesul-verbal din 20 Septembrie 1919; că, în contra acestei executări, Ecaterina Popescu a făcut contestațiune pe motiv că fiind în posesiunea de fapt a succesiunii mai înainte de trimiterea în posesie a recurenților, aceștia nu o puteau deposeda de cât pe baza unei hotărâri date pe calea unei acțiuni în revindicarea succesiunii; că Curtea de apel, prin decizia supusă recursului, a admis contestațiunea, a anulat executarea efectuată de portărel prin procesul-verbal

din 20 Septembrie 1919, rezervând recurenților dreptul ca să-și valorifice drepturile lor pe calea unei acțiuni în petițiune de ereditate;

Considerând că la epoca când intimată în recurs Ecaterina Popescu a fost trimisă în posesie, averea nefiind posedată de nimeni care să-i conteste dreptul său, numita a fost nu numai de drept ci și de fapt pusă în posesiunea acestei averi; că, odată dobândită cu formele legale, această posesiune urmează să-și producă toate efectele sale cât timp alte rude în grad mai apropiat cu defunctul nu și-au valorificat drepturile lor pe calea unei acțiuni în revendicare.

Că jurnalul de trimitere în posesie fiind un act de jurisdicțiune grațioasă, nu poate să confere recurenților dreptul de a deposeda pe intimată întrucât trimiterea în posesie are de scop numai să abiliteze pe moștenitori cu calitatea de a putea intenta acțiuni sau răspunde la cele ce li s'ar intenta în numele succesiunii, iar nu și cu aceea de a deposeda fără judecată pe cei ce stăpânesc întreaga sau parte din averea succesorală, ca terțe persoane, sau care au fost investiți activ și pasiv cu drepturile și datoriile lui decujus printr'o trimitere în posesie anterioară;

Că, prin urmare, Curtea de apel hotărând că posesiunea dobândită de intimată cu formele legale trebuie să fie respectată până când recurenții își vor valorifica pe calea unei acțiuni contradictoriu cu dânsa, drepturile ce pretind în succesiune, nu a făcut decât o justă aplicare a principiilor de mai sus, așa că motivele de recurs sunt neîntemeiate.

Pentru aceste motive, respinge

SECȚIUNEA II

Audiența de la 30 Decembrie 1919

Președinția D-lui G. Stoicescu, președinte.

Const. Cosmovici cu Firma Meillasoux & Co.

MORATORIU. — INVOCAREA LUI DIN OFICIU DE GĂTEA INSTANȚA JUDECĂTOREASCĂ. — ORDINE PUBLICĂ.

Moratoriul acordat celor ce se găseau în timpul războiului în județele ocupate de inamic, fiind o măsură dictată de interesul general, este de ordine publică, și prin urmare judecătorii sunt dator să-l invoace chiar din oficiu.

No. 105. — Casată în urma recursului făcut de Const. Cosmovici ordonanța de adjudecare a Trib. Botoșani No. 9,917 dată în proces cu firma Meillasoux & Co. și alți.

S'a citit raportul făcut în cauză.

S'a ascultat d-i avocat P. Poni în dezvoltarea motivelor 1 și 2, declarând că retrace motivul III de casare.

D. avocat P. Sadoveanu în combateri.

Curtea deliberând,

Asupra motivului II de casare:

„Exces de putere și nesocotirea decretului de mo-

ratoriu. Tribunalul nu putea să procedă la vânzarea și adjudecarea moșiei mele, căci pentru mine obligația de plată era suspendată prin decretul prin care se acordă moratoriul intern^a.

Având în vedere ordonanța de adjudecare supusă recursului prin care Tribunalul Botoșani a adjudecat definitiv asupra Societății de Economie din Botoșani, pe prețu de 186.000 lei, moșia Untenii, lotul III, din comuna Mănăstireni, județul Botoșani, averea recurentului C. C. Cosmovici ;

Având în vedere că se constată din această ordonanță că înainte de 22 Noembrie 1916, zi fixată pentru adjudecarea provizorie, C. C. Cosmovici a cerut tribunalului amânarea vânzării printr-o telegramă dată din București, unde numitul este funcționar public și primită la tribunalul din Botoșani în ziua de 19 Noembrie 1916 ;

Că deși, prin telegrama sa, recurentul arată împrejurarile de forță majoră, datorite războiului, care-l împiedică de a se prezenta, cum și că nimeni nu r scă să cumpere moșia, totuși la termenul de 22 Noembrie tribunalul a procedat la vânzare fără să ia act de cererea recurentului sau să o pue în discuțiunea părților ;

Văzând decretul No 3100 publicat în Monitorul oficial No 183 din 13 Noembrie 1916, ratificat prin legea promulgată cu decretul No 3238 din 21 Decembrie 1916, prin care se acordă tuturor persoanelor domiciliante în județele din Muntenia, Oltenia și Dobrogea, pentru îndeplinirea angajamentelor bănești provenite din creanțe de orice natură, o amânare de plată până la o lună după trecerea armatei pe picior de pace ;

Considerând că moratoriul acordat celor domiciliați în județele ocupate de inamic, fiind o măsură dictată de interesul general, el este de ordine publică și, prin urmare, judecătorii sunt dator să-l invoace chiar din oficiu ;

Că, în speță, tribunalul de Botoșani era dator să pue în discuțiunea părților chestiunea moratorului cu atât mai mult cu cât, prin telegrama sa, recurentul semnalase tribunalului imposibilitatea în care se afla de a veni la Botoșani și de a putea găsi concurenți pentru cumpărarea moșiei ;

Că, așa dar, numai prin exces de putere și nescotirea decretului de morator, mai sus citat, tribunalul a procedat la vânzarea moșiei recurentului, așa că motivul de casare este întemeiat ;

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN IAȘI

SECȚIA II-a.

Audiența dela 17 și 19 Februarie 1920

Președinția, d-lui D. Volanschi, președinte,

Leiba sin Burăh și alții cu Ministerul Public.

ATENTAT LA BUNELE MORAVURI. — DESFRĂU. — ATĂTARE. — RAPORTURI SEXUALE ANORMALE CU MINORI. — ART. 267 ȘI 268 COD PENAL.

Dispozițiunile art. 267 c. penal care cuprind în sfera lor și pe acei cari excită la desfrău

pentru satisfacerea propriilor lor pasiuni, se aplică numai acelora cari întrețin raporturi antinaturale directe cu minori, băeți sau fete, iar nu și în cazurile de seducțiune personală și directă, adică acelora cari întrețin cu o fată mai mică de 21 de ani un raport normal deși ilegitim.

No. 44. — În procesul privitor pe Leiba sin Burăh zis Bruno Schor și Saveta Gh. Spiridon inculpați pentru atentat la bunele moravuri.

Curtea,

Având în vedere apelul făcut de procurorul Tribunalului Botoșani, în contra sentinței celui tribunal No. 1378 din 22 Octombrie 1918, prin care s'a achitat pe Leiba sin Burăh zis Bruno Schor și Saveta Spiridon, de faptul de atentat la bunele moravuri.

Având în vedere că prin ordonanța definitivă No. 59 din 30 Noembrie 1915 a judecătorului de instrucție de pe lângă tribunalul Botoșani, s'a declarat că este caz de urmărire în contra lui Leiba sin Burăh zis și Bruno Schor și Saveta Gh. Spiridon pentru faptul prevăzut și pedepsit de art. 267 cod. pen ;

Având în vedere că din instrucțiunea ce a avut loc în cercetarea afacerii se constată următoarele :

Inculpatul Leiba sin Burăh zis și Bruno Schor în Octombrie 1914 se întâlnește pe stradă în orașul Botoșani cu fata Ecaterina Ursache în vârsta de 16 ani, care era însoțită de sœura Saveta Spiridon. După ce intră în vorbă cu dânsa, sub motivul că vroeste s'o ia în serviciu pe cea dintâi, o conduce la un otel unde are relațiuni ilicite cu dânsa ; după aceasta, inculpatul se mai întâlnește cu Ecaterina Ursache încă de 3 sau 4 ori, având cu dânsa relațiuni sexuale în schimbul unei sume de bani. Ecaterina Ursache a fost însoțită până la aceste întâlniri de către Saveta Spiridon care era concubina unui frate al ei.

Având în vedere că, după art. 267 c. pen. se pedepesc cu pedepsele anume indicate în acest articol, acei care atentează la bunele moravuri, atătând, favorizând sau înlesnind obicinuît desfrânarea sau corupțiunea tinerilor de ambele sexe mai mici de 21 ani ;

Având în vedere că acest articol cuprinde atât pe acei care atătă, cât și pe acei care înlesnesc sau favorizează la desfrău ; că noțiunea atătării la desfrău, fiind generală, de oarece legea nu face nici o restricție cu privire la conținutul ei, rezultă că cuprinde în sfera sa pe acei cari excită la desfrău pentru satisfacerea propriilor lor pasiuni ; că această interpretare e singura care coincide cu scopul legiuitorului, care a fost de a ocroti tinerimea în contra desfrăului și corupțiunei, scop care n'ar putea fi atins dacă s'ar exclude dela aplicarea art. 267 c. pen. pe acei care atătă la desfrău pentru satisfacerea propriilor lor pasiuni ; că o distincție însă se impune din cauza sistemului codului penal care pedepsește

atentatul la pudoare fără violență în cazul când e comis asupra unui copil mai mic de 14 ani, art. 263 c. pen.; că prin urmare cazul de seducțiune personală și directă, adică raportul normal de și ilegitim cu o fată mai mică de 21 ani nu se poate pedepsi; că art. 267 c. pen. urmând să se aplice însă acelor care întrețin raporturi antinaturale directe cu minori, băieți sau fete, că astfel de raporturi care n'au alt mobil de cât viciul, constituie o așitare la desfrâu din cele mai caracteristice; că din momentul ce legiuitorul nu le-a exclus în mod expres din prevederile sale, trebuie să fie cuprinse în sistemul de represiune, care tocmai are de scop de a apăra tinerimea de corupțiunea elementelor vicioase și anti-sociale;

Având în vedere că din faptele expuse, rezultă că inculpatul Leiba sin Buih zis și Bruno Schor a avut cu minora Ecaterina Ursache raporturi normale; că acest fapt de seducțiune personală nu cade sub prevederile art. 267 c. pen.;

Că, în cea ce privește pe Saveta Spiridon, nu se stabilește că a înlesnit sau favorizat aceste relațiuni; că prin urmare apelul procurorului tribunalului Botoșani urmează a fi respins ca nefundat;

Pentru aceste motive, respinge.

Semnați: D. Volanschi, C. Vărgolici, I. Stănescu-Buzen.

TRIBUNALUL ILFOV S. I CIV. COR.

Audiența dela 3 Martie 1920

Președinția D-lui Siliu Rădulescu, judecător.

Natalia Chirițescu cu Evdochia Duma.

LOCAȚIUNE.—PRELUNGIRE PRIN EFECTUL LEGEI.—RENUNȚARE.—ANULAREA EI.—CONTESTATIE.—TERMEN DE 10 ZILE.—NERESPECTAREA LUL.—ART. 4 DIN DECRETUL-LEGE DIN 1 APRILIE 1920.

LOCAȚIUNE.—PRELUNGIRE PRIN EFECTUL LEGEI.—RENUNȚARE.—ANULAREA.—NECUNOȘTINȚA ÎMPREJURĂRILOR LEGALE SAU DE FAPT.

1° Prin faptul că un chirieș nu a intentat contestație în termenul de 10 zile prevăzut de art. 4 din decretul-lege dela 1 Aprilie 1920, nu poate fi considerat că decăzut din dreptul de a cere anularea renunțării sale la contractul de locațiune, atunci când între el și proprietar era deja un litigiu pendent având de obiect tocmai această renunțare, și când putea astfel pe cale de excepțiune în apărare să ceară anularea renunțării sale la contractul de locațiune.

2° Chirieșul nu mai poate susține că se găsea în necunoștința împrejurărilor legale sau de fapt în sensul art. 4 din decretul-lege dela 1 Aprilie 1920, atunci când în momentul renunțării sale era în vigoare o lege care îi dădea

dreptul de a continua să rămăie în imobil peste termenul dela data căruia a renunțat la contract.

Tribunalul,

Având în vedere acțiunea de față intentată cu petițiunea înregistrată la No. 12504/1920 de către Natalia Chirițescu în contra Evdochiei Duma și prin care cere ca numita pârâtă să fie obligată a evacua pe ziua de 23 Aprilie 1920, apartamentul ce-l ocupă în imobilul său din str. Segmentului, No. 9.

Având în vedere actele dela dosar și susținerile părților.

Având în vedere că reclamanta își bazează cererea sa pe renunțarea scrisă a pârâtei prin care declară că se obligă a se muta pe ziua de 23 Aprilie 1920 din imobil, considerând aceasta ca o denunțare scrisă a contractului.

Având în vedere că, pârâta se opune, susținând că această renunțare nu-i mai poate fi opozabilă întrucât articolul 4 din decretul-lege dela 1 Aprilie 1920 a declarat inoperente asemenea renunțări.

Având în vedere că, reclamanta susține că pârâta numai poate beneficia de dispozițiunile art. 4 citat mai sus întru cât nu a făcut contestație în termenul de 10 zile dela publicarea decretului-lege.

Considerând că, într'adevăr, de și potrivit sus citatului text, renunțările la prelungirea contractelor de locațiune sunt inoperante chiar când sunt constatate printr'o hotărâre judecătorească, cu obligațiunea însă ca partea să ceară aceasta pe calea contestației în termen de 10 zile, totuși nerespectarea acestui termen nu atinge decăderea chirieșului de a beneficia de dispozițiile art. 4, atunci când între părți fiind deja un litigiu pendent înaintea tribunalului având ca obiect tocmai această renunțare, partea putea pe cale de excepțiune în apărare să ceară nulitatea renunțării la prelungirea contractului de închiriere.

Considerând că, întru cât în speță Evdochia Duma, avea deschisă calea apărării în procesul intentat de către reclamant ca e cerea evacuarea pe baza renunțării sale, era inutil a intenta și dânsa o contestație care ar fi avut acelaș obiect ca și acțiunea reclamantei.

Că astfel fiind, nu se poate opune nici o decădere pârâtei din faptul că nu a intentat contestație în termenul de 10 zile, dânsa putând astăzi pe cale de apărare să invoace nulitatea renunțării sale.

Având în vedere că, reclamanta susține că chiar dacă pârâta este în termen de a invoca nulitatea renunțării, ea nu o mai poate face de oare ce nu poate pretinde că atunci când a dat acea declarație era în necunoștința împrejurărilor legale sau de fapt, astfel după cum cere textul art. 4.

Considerând că, pentru ca chiriașul să poată susține ce se găsea în necunoștința împrejurărilor legale sau de fapt, trebuie să dovedească că în momentul renunțării era în ab olută necunoștință că prin vre-o dispoziție de lege avea dreptul de a continua să locuiască în imobil.

Având în vedere că, în speță, declarația de renunțare a pârâtei fiind făcută sub imperiul decretului, lege care prelungea contractele de locațiune până la 23 Aprilie 1921, ea numai poate susține astăzi că atunci când a declarat înscris că consideră ca denunțat contractul pe ziua de 23 Aprilie 1920, a fost în necunoștința împrejurărilor legale în sensul art. 4 din decretul-lege, de oarece dansa știa că poate rămâne încă în imobil până la 23 Aprilie 1921 și tocmai pentru a evita această prelungire sau o alta viitoare a dat declarația de renunțare.

Că astfel fiind, declarația de renunțare a pârâtei Evdochia Duma fiind valabilă, acțiunea reclamantei este întemeiată și urmează a fi admisă.

Pentru aceste motive, admite acțiunea.

Semnat : S. Rădulescu

TRIBUNALUL PRAHOVA

SECȚIA I-a

Audiența dela 9 Octombrie 1919

Președinția D-lui Al. Gânțoiu, judecător.

Soc. Româno-Americană cu Maria Ch. Niță și alții.

CONCESIUNI PETROLIFERE. — CONSOLIDARE. — SUSPENDARE PRIN EFECTUL DECRETULUI-LEGE 4118/919. — TERȚIU CONTESTATOR. — CONTESTATIE. — JUDECAREA EI.

ACȚIUNI ÎN JUSTIȚIE. — CONTESTAȚIUNI. — MAI MULTE CONTESTATOARE. —

DACĂ POT FACE CONTESTATIE PRIN ACEIAȘI PETIȚIUNE. — INTERES

COMUN. — ART. 68 PR. CIVILĂ ȘI 56 LEGEA TIMBRULUI.

CONCESIUNI PETROLIFERE. — CONTESTAȚIUNI. — DISPOZIȚII DE PROCEDURĂ. — RETROACTIVITATE. — ART. 44 LEGEA DE CONSOLIDARE DIN 1913 Iunie 8.

1° Legiuitorul prin decretul-lege 4118/919 suspendând aplicarea legii de consolidare, a înțeles să împiedice efectele acestei legi numai din punctul de vedere al drepturilor ce ar fi putut creia în favoarea concesionarilor de petrol de la data suspensiunii înainte, astfel că contestațiunea terțului posesor lezat prin executarea efectivă de concesionar înaintea suspendării legii, poate fi judecată și rezolvată de tribunal, chiar în urma acestei suspendări.

2° Potrivit dispozițiilor art. 68 pr. civilă și art. 56 din legea timbrului, doi sau mai mulți contestatori pot face contestație prin aceiași petițiune, întru cât se dovedește că au acelaș

interes decurgând din acelaș fapt generator de drepturi sau obligațiuni.

3° Dispozițiunile legii de consolidare din 8 Iunie 1913 care prin art. 44 reglementează modul de judecare al contestațiilor în această materie, dându-le în competența tribunalului situațiunei terenului cerut în consolidare, fiind dispozițiuni de procedură și competență, au efect retroactiv și prin urmare se aplică tuturor actelor de această natură, efectuate și introduse după punerea ei în vigoare, chiar când ele derivă din fapte juridice anterioare.

No. 7777. — Respinse incidentele ridicate de către Soc. Româno-Americană în procesul de contestație cu Maria Ch. Niță și alții. S'au ascultat : D-nii avocați Șerb. Teodorescu și N. Părvulescu, din partea intimatelor Societatea Româno-Americană, cari au ridicat incidentul tinzând la suspendarea judecării contestațiunei în discuțiune, pe baza Decretului No. 4118/919, care suspendă aplicarea legii consolidărilor ; D-l avocat N. Constantinescu-Bordeni în combaterea incidentului,

Tribunalul,

Asupra incidentului ridicat de reprezentanții Societății Româno-Americană, intimată în proces, prin care tind la suspendarea judecării contestațiunei în discuțiune, întru cât legea de consolidare, pe temeiul căreia această contestațiune este făcută, este suspendată prin decretul-lege cu No. 4118 din 20 Septembrie 1919, până la 6 luni de la data încheerii păcei generale ;

Având în vedere susținerile ambelor părți ;

Având în vedere că prin această contestațiune Maria Cârstea Gg. Niță și Ionca Marin Toma, ca proprietare cecedente, de o parte, și W. I. Funell și I. Bedițeanu, ca concesionari, de altă parte, se plâng în contra executării hotărârei de consolidare cu No. 33/905, a com sunei respective din județul Prahova, dată asupra cerei ei făcută de Societatea Româno-Americană față de alte persoane, pe motiv că prin această executare, privitoare la punctele 5 și 11 din dispozitivul hotărârei menționate li se încalcă terenurile din contestațiune, a căror proprietate și posesiune a aparținut întotdeauna contestatorilor ;

Având în vedere că chestiunea de principiu dedusă în judecata tribunalului prin incidentul arătat, astfel după cum a fost formulat, este aceea de a se ști dacă prin aplicațiunea decretului mai sus menționat, care suspendă până la șase luni după încheierea păcei generale, legea consolidărilor din 1 Iunie 1913, sunt suspendate de drept toate procesele de ori ce natură în rezolvarea cărora această lege ar intra în discuțiune, sau dacă din contră, nu mai rămân unele cazuri, cum ar fi cei în discuțiune, privitor la contestațiunea terțului posesor lezat prin executarea unei hotărâri de consolidare efectuată anterior decretului, în care cazuri, cu toată suspendarea legii menționate,

echitatea și rațiunea impun, în lipsa unor mai dezvoltate arătări ale decretului, ca aceste procese să-și urmeze cursul.

Considerând într'adevăr că aceste procese-contestațiuni, deși reglementate prin art. 44 și următorii a noii legi de consolidare dela 1913, totuși ele nu sunt o aplicațiune directă și exclusivă a acestei legi, pe care legiuitorul prin decretul sus arătat o declară suspendată, ci mai mult o aplicațiune în această materie a principiului de echitate din dreptul comun, consacrat în art. 399 și urm. proc. civ., astfel după cum reese și dintr'o deciziune recentă a Înaltei Curți de Casațiune secțiuni unite (No 16/915), care în considerante, găsește admisibile aceste contestațiuni în baza principiului de drept comun, chiar sub imperiul vechii legi de consolidare dela 1904, care nu le reglementa expres.

Considerând, pe de altă parte, că aceste contestațiuni nu sunt de cât o cale urgentă de restituire în *integrum* ca urmare firească și inexorabilă a unei situații create prin aplicațiunea până la un moment dat a dispozițiunilor legii de consolidare, și care în consecință nu poate fi lăsată de instanțele judecătorești până la momentul încetării suspensiunii legii, fără ca prin aceasta să se violeze un înalt principiu de echitate pe care nici o rațiune a decretului sus arătat nu exige a-l desconsidera :

Având în vedere că acest principiu de echitate, pe care textele menționate mai sus nu fac de cât să-l reglementeze, reclamă în mod imperios ca terțul deposedat sau vătămat în posesiunea unui lucru sau drept, prin executarea unei hotărâri dată într'un proces urmat între alte persoane, să fie urgent reintegrat în posesiunea lucrului sau dreptului ce cu acest chip i-a fost atins ;

Că, dacă o atare executare a avut loc înaintea suspendării legii și prin urmare în acel moment o stare de lucruri abuzivă în detrimentul terțului a fost creată prin aplicațiunea legii de către concesionarul executor, a refuza pe motiv de suspendare ulterioară a aplicațiunii legii, judecarea plângerei terțului contestator prin care acesta tinde la restabilirea stărei legale anterioare a lucrurilor, ar fi să se consacre, pe tot timpul cât va dura suspensiunea, o spoliațiune nejustificată în contra terțului și în favoarea concesionarului sus arătat, ceea ce de sigur nu a putut fi în intențiunea legiuitorului de oarece a ordonat suspensiunea ;

Considerând că această soluțiune ar fi cu atât mai înecitabilă, cu cât prin art. 2 al decretului de suspensiune se lasă posibilitatea concesionarilor sus arătați de a continua lucrările și exploatarea asupra terenurilor ce au în a lor posesiune ;

Considerând că soluțiunea care permite judecarea acestor contestațiuni, chiar în cursul suspensiunii le-

gei, nu numai că satisface principiul de echitate mai sus arătat, dar încă nu depășește cu nimic scopul urmărit de legiuitor prin decretul menționat, atât cât acest scop se poate desprinde și întrevădea din cuprinsul acestui decret și din scurtele rapoarte ce însoțesc celelalte decrete anterioare apărute de curând în aceeași ordine de idei ;

Considerând că într'adevăr acest scop nu poate fi altul decât imobilizarea în mâinile actualilor deținători a terenurilor și drepturilor petrolifere, în vederea unei noi reglementări a drepturilor de acest soi și a exploatarea respective ;

Că, dacă în vederea acestei imobilizări, se explică suspendarea efectelor esențiale rezultând din aplicațiunea legii de consolidare, al cărei principal țel, arătat în expunerea de motive a proiectului de lege dela 1904, este de a întări și asigura în mâinile concesionarilor de petrol în vederea încurajării industriei petrolifere la noi în țară, drepturile pe care aceștia le-ar supune formalităților create de dânsa, este a se merge dincolo de acest scop, atunci când, fără să fie vorba de o aplicare propriu zisă a legii de consolidare, în vederea asigurării dreptului concesionarului, s'ar refuza de plano orice examinare a acestor dispozițiuni chiar în privința consecințelor ce decurg din situațiuni create prin aplicarea de până acum a legii la fapte anterioare datei suspensiunii ;

Că prin urmare fiind evident că legiuitorul suspendând aplicațiunea legii de consolidare, a înțeles să-i împiedece efectele numai din punct de vedere al drepturilor ce ar fi putut crea în favoarea concesionarilor de petrol dela data suspensiunii înainte, contestațiunea terțului posesor lezat prin executarea efectuată de concesionar înaintea suspendării legii, poate fi judecată și rezolvată de tribunal chiar în urma acestei suspendări și ca atare, din acest punct de vedere, incidentul devine neintemeiat și urmează a fi respins.

Având în vedere că faptul că în speță executarea hotărârelor de consolidare atacată prin contestațiune a avut loc la o dată îndepărtată și anume la 5 Februarie 1907, pe când contestațiunea a fost făcută la 25 August 1919 sub imperiul legii noi de consolidare, nu influențează întru nimic soluțiunea chestiunii de principiu formulată prin incidentul sus arătat ; cel mult în anumite împrejurări ar face contestațiunea nefundată, sau poate chiar inadmisibilă, însă pe alte considerațiuni a căror invocare și dezvoltare ne fiind făcută de intimată, tribunalul nu poate intra acum în examinarea temeiniciei lor ;

Că pentru aceleași motiv rămâne netranșată chestiunea de a se ști dacă executarea sus arătată este definitivă față cu dispozițiunile legii dela 1904, sub imperiul căreia a fost făcută, cum și față cu împrejurarea că o contestație similară a aceluiași persoane

a fost făcută și judecată de tribunal anterior celei în discuțiune ;

Considerând, în fine, că nu se poate admite modul de a vedea al reprezentanților intimatei cari susțin că de oarece executarea hotărârei de consolidare s'ar face numai în mod ideal, iar nu efectiv pe fața pământului, nici un prejudiciu nu ar putea rezulta pentru contestatori din suspendarea procesului lor pe baza decretului ;

Considerând într'adevăr că, pe de o parte, orice executare, oricât de ideală ar fi, devine efectivă atunci când concesionarul începe lucrările de exploatare la care are dreptul și pe care decretul, după cum s'a arătat mai sus, nu le oprește în mod absolut, iar pe de altă parte prejudiciul terțului posesor, despre care s'a vorbit mai sus, nu dispune, chiar numai printr'o executare ideală, căci prin ea se presupune dreptul acestuia unei sarcini juridice nelegale pentru a cărei desființare echitatea cere o cât mai grabnică deslegare ;

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător Al. Gânțoiu, respinge incidentul.

S'a ascultat d-nii avocați Serb. Teodorescu și N. Pârvolescu, din partea intimatei Societatea Româno-Americană, în al doilea incident prin care tind la anularea contestațiunii ca neregulat făcută de concesionari și ambii proprietari concedenți printr'o singură petiție, numai cu un singur timbru fiscal ; d-l avocat Constantinescu-Bordeni în combaterea incidentului ;

Tribunalul,

Asupra celui de al doilea incident ridicat de intimată, prin care tinde la anularea contestațiunii ca neregulat făcută de concesionari și ambii proprietari concedenți printr'o singură petiție, numai cu un singur timbru fiscal ;

Având în vedere susținerile ambelor părți ;

Având în vedere că, după dispozițiunile art. 68 proc. civ. mai multe persoane pot fi împreună reclamante sau pârâte când există între ele o legătură de interes cu privire la pricină și când dreptul sau obligația lor stă pe același temelie juridic sau de fapt ;

Că, la asemenea, art. 56 din legea timbrului, prevede că atunci când mai multe persoane cu același interes, decurgând din același fapt generator de drepturi sau obligațiuni, va fi unică taxa de act, de acțiuni sau obligațiuni, apel, recurs, contestațiune și revizuire, când vor fi făcute prin una și aceeași cerere ;

Considerând că, în speță, ambele parcele de teren la care se referă contestațiunea, aparțin prin concesiune aceluiaș concesionar, Funel I. Bedițeanu, care face contestațiunea în aceasta calitate, pentru ambele parcele de teren, pecând ceilalți contestatori iscălesc împreună cu concesionarul în calitate de proprietari

cari le au concesionat terenurile, fiecare pentru parcela lui, dar toți la un loc și având același interes cu concesionarul, în privința căruia chiar intimata este de părere că pot face contestațiunea printr'o singură petiție pentru ambele parcele ;

Considerând că astfel fiind, Tribunalul constată că există între toți contestatorii o legătură de interes cu privire la pricină și că dreptul lor să pe același temelie ju idic în sensul textelor arătate mai sus ;

Că dar contestațiunea în discuțiune putea fi semnată de toți contestatorii împreună și printr'o singură petițiune, cu atât mai mult cu cât și cererea de consolidare pentru ambele parcele s'a făcut tot printr'o singură cerere, că deci incidentul este neîntemeiat și urmează a fi respins.

Pentru aceste motive, respinge incidentul.

S'a ascultat D-nii avocați Serb. Teodorescu și N. Barbulescu, din partea intimatei Societatea Româno-Americană, asupra celui de al treilea incident, prin care tind la respingerea contestațiunii în prim rând ca inadmisibilă față cu dispozițiunile legii vechi de consolidare dela 1904, iar în al doilea rând, în cazul când Tribunalul ar găsi admisibilă contestațiunea, să constate că este incompetent a o judeca, întru cât executarea fiind făcută sub legea veche, numai Comisiunea de consolidare care a pronunțat hotărârea ar putea fi competentă s'o judece.

S'a ascultat D-l avocat N. Constantinescu-Bordeni în combaterea incidentului.

Tribunalul,

Asupra acestui al treilea incident, prin care reprezentanții Societății intimate cer respingerea contestațiunii în discuțiune în prim rând ca inadmisibilă față cu dispozițiunile legii vechi de consolidare dela 1904 sub imperiul căreia s'a făcut executarea hotărârei cu No. 33/905 atacată prin contestațiune, întru cât această lege nu admite o asemenea cale de atac a executării hotărârilor de consolidare, iar în al doilea rând în cazul când tribunalul ar găsi admisibilă contestațiunea, să constate că este incompetent a o judeca, întru cât executarea fiind făcută sub legea veche, numai comisiunea de consolidare care a pronunțat hotărârea ar putea fi competentă să judece asemenea contestațiuni.

Având în vedere că în fapt este exact că atât hotărârea de consolidare cu No. 33/905, cât și executarea ei, care s'a făcut la 5 Februarie 1907, au avut loc sub imperiul legii vechi de consolidare dela 1904 ;

Că s'a susținut într'adevăr de unii comentatori și chiar parte din instanțele judecătorești au hotărât, pe temelie art. 7 din această lege, că în timpul aplicațiunii ei contestațiunea la executarea unei hotărâri de consolidare n'ar fi fost admisibilă, mai ales

față cu redacțiunea părții finale a articolului sus arătat care prevedea că hotărârea executată consolidează față de ori cine dreptul de concesiune; că însă jurisprudența instanței noastre supreme făcând în această materie aplicațiunea principiilor din dreptul comun, a stabilit, după cum s'a arătat mai sus, cu privire la primul incident, că dispozițiunea art. 7 sus menționat nu poate fi opusă terțului posesor lezată prin executarea hotărârei de consolidare dată într'un proces urmat între alte persoane și în care el n'a fost nici într'un chip chemat.

Că prin urmare pentru acest terțu calea contestațiunii la executarea hotărârei de consolidare, chiar sub vechea lege era admisibilă (vezi consid. dec. No. 16/915 I. C. S. U.).

Considerând că, dacă întradevăr sub imperiul acestei legi contestațiunea trebuia să fie îndreptată la comisiunea de consolidare, instanța care pronunțase hotărârea ce se execută, nu tot astfel se mai procedează de la 1913 Iunie 8, când prin modificările aduse legii de consolidare, s'a introdus un text formal, art. 44, care reglementează expres modul de judecare al acestor contestațiuni, dându-le în competența tribunalului situațiunii terenului cerut în consolidare.

Considerând că această reglementare din legea nouă, fiind o dispozițiune de procedură și competență are efect retroactiv, și prin urmare se aplică tuturor actelor de această natură, efectuate și introduse după punerea ei în vigoare, chiar când ele derivă din fapte juridice anterioare;

Că conform acestor principii, lămurit arătate prin deciziunea Înaltei Curți menționată mai sus, contestațiunea în discuțiune, deși se referă la o executare întâmplată sub imperiul legii vechi, întru cât este făcută la 25 August 1919, adică sub imperiul legii noi, urma să fie îndreptată la instanța nouă prevăzută prin această din urmă lege pentru judecarea unor asemenea contestațiuni, (a se vedea și decizia Casei secției III-a, No. 218 din 20 Iunie 1919).

Că dispozițiunea art. 77 din noua lege de consolidare care prevede că consolidările introduse înainte de punerea în aplicare a prezentei legi (1913) se vor judeca după dispozițiunile legii dela 1904, fiind o excepțiune la principiul general mai sus arătat, este de strictă interpretare și că atare nu poate fi aplicabilă decât cererilor de consolidare introduse sub imperiul acelei legi, iar nu și contestațiunilor la executarea unei atare hotărâri, care fiind introduse sub imperiul legii noi de consolidare, urmează a fi făcute și judecate după dispozițiunile acestei legi.

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător Al. Gânțoiu, respinge incidentul.

Semnări: Alex. Gânțoiu, I. N. Vlădescu.

JUDECĂTORIA OCOLULUI RURAL

PANTELIMON-DOBROEȘTI

Audiența dela 8 Iunie 1915

Judecător: G. Brezeanu

EMBATIC. — CONSTITUIREA LUI. — DREPTUL EMBATICARULUI DE A UZA CUM VA CREDE DE CUVINȚĂ ÎN CAZ DE DISTRUGEREA PLANTATIUNELI. — ART. 1 CAP. 5 PART. III-A CODUL CARAGEA.

EMBATIC. — CONSTITUIREA LUI PRIN ACT SCRIS. — ART. 2 CAP. V PARTEA III-A DIN CODUL CARAGEA.

EMBATIC. — DREPTUL DE EMBATICAR. — CLĂDIRI. — PLANTATIUNE. — STINGEREA DREPTULUI DE EMBATIC. — ART. 5 C. CARAGEA.

EMBATIC. — CLAUZA MĂRIEI CONONULUI. — ADMISIBILITATE.

1° Embaticul constituindu-se pe veci, embaticarul devine un quasi-proprietar, cu dreptul pentru dânsul de transmisiune, ipotecă, înstrăinare, cum și de a cultiva terenul cum va crede de cuvință, atunci când plantațiunea s'a distrus și când nu s'a dispus altfel prin actul constitutiv al embaticului.

2° Potrivit art. 2. cap. V, partea 3-a din condica Caragea, pentru terenurile de sădări sau clădiri, embaticul trebuie constatat prin act scris, adică actul să fie subscris propriu de cel ce se obligă a plăti canonul sau în caz când nu știe carte, prin punere de deget față de martori cari au semnat.

3° Dispozițiunile art. 5, cap. V, p. III. din codul Caragea care dispune că dreptul de embaticar se va stinge când sădirea va fi clădire și când se va dărâma în totul sau va arde, nu se aplică și la locurile cu embatic când sădirea va fi plantațiune.

4° În lipsă de vre-un text de lege prohibitiv din codul Caragea, clauza măriei canonului prevăzută în actul de embatic este admisibilă.

Judecata:

Asupra acțiunii civile de față.

Având în vedere că obiectul acțiunii în cauză, astfel cum a fost modificată radical prin petițiunea înreg. la No. 3762 din 8 Mai 1914, este ca pârâtul să fie obligat a plăti reclamantului drept folosință, câte 150 lei anual, de fiecare pogon, pentru întinderea de un hectar și 2267 metri pătrați, fostă vie, situat pe moșia Dudești-Cioplea, proprietatea reclamantului, pe care o deține și o cultivă cu legume.

Având în vedere și reclamațiunea pârâtului, astfel după cum se vede din jurnalul ședinței dela 28 Ianuarie 1915, că și retrace acțiunea pornită contra reclamantului prin petițiunea înreg. la 7507/913;

Având în vedere actele și lucrările din dosar, interrogatoarele luate reclamantului în ședințele din 17

Octombrie 1913 și 30 Mai 1915, depozițiunile marterelor audiați în ședințele din 28 Februarie și 22 Aprilie a. c. chitanțele liberate de fostii și actualul proprietar al moșiei Dudești-Cioplea, constatarea de plata canonului anual pentru terenul în cestiune, făcută atât de pârât și de către autorul său, def. Const. Ilie Grădinaru, sub No. 7470/94, 7782/95, 9/97, 567/903, 8005/911, 8350/911 și 405/912, cât și un carnet cu mai multe chitanțe descărcătoare de plata canonului pentru locul cu embatic în chestiune, fostă vie, începând din anul 1852, până la anul 1880, semnate de diferiți împuterniciți ai proprietății moșiei Dudești; actul dela 1852, a cărui copie conformă cu originalul se află la dosar, intervenit între împuternicitul d-l Baron G. Sina, fostul proprietar al moșiei Dudești, și mai mulți locuitori de pe aceea moșie, printre cari figurează și autorul pârâtului, relativ la locurile ce li s'a dat spre a fi sădite cu vie în care intră și terenul în litigiu; cât și susținerile orale ale părților și concluziunile depuse înscris la dosar din care rezultă următoarele:

La 16 Martie 1852, după cum rezultă din copia actului, conformă cu originalul aflat la dosar, se stabilește, că Baronul S. Sina, fostul proprietar al moșiei Dudești-Cioplea, prin împuternicitul său, un oarecare Jupaniotis, convine cu mai mulți locuitori de pe moșia Dudești-Cioplea, printre cari figurează și autorul pârâtului, ca în schimbul unei plăți anuale de câte 60 lei vechi pe pogon, să le dea porțiuni de teren din trupul moșiei Dudești, la locurile de grădină de legume spre a le sădi cu vie, ceea ce unii din trânși și începuseră, cu obligațiunea că, dacă se va întâmpla ca mai curând sau mai târziu (după anj cum o specifică actul) să se urce prețul pogoanelor, pentru grădinele de zarzavat după această moșie, să se urmeze cu plata așa după cum se va plăti pentru asemenea pământ, de grădini de obște.

Dela 1852, data actului, atât autorul pârâtului cât și el însuși a urmat cu plata embaticului pentru terenul în chestiune, fostă vie, astfel după cum se dovedește din chitanțele mai sus notate, ridicându-se într'un mod tacit plata canonului dela 60 de lei vechi la 60 de lei noi pentru pogon. Din anul 1913 - 1914 reclamantul, actual proprietar al moșiei Dudești, văzând că prețul arendeii pogoanelor pentru grădinele de zarzavat de pe moșie s'a urcat în mod simțitor, pe baza actului din 16 Martie 1852, a pretins pârâtului să-i plătească câte 150 lei anual pentru fiecare pogon, din întinderea de un hectar și 2267 m. p. ce deține; pârâtul pe considerentul că es e embatecar a refuzat ori ce majorare a canonului și de aci obiectul acțiunii de față.

Având în vedere că, în primul rând, este de a se ști dacă pârâtul este sau nu embaticar asupra terenului în litigiu.

Având în vedere că, conform dispozițiilor art. 1 cap. 5 part. III-a din condica Caragea, sădirea este în chip de închiriere și că cel ce ia pământul ca să sădească sau să zidească pe dânsul „plătind un ce proprietarului, să cheamă săditor sau clăditor”. Această definițiune, după cum arată d-l D. Alexandresco în vol. IX pag. 438 „Dreptul civil”, nu e tocmai exactă, căci a făcut pe unii să creadă că emphiteoza este un drept personal, iar nu real, și o desmembrare a proprietății, cum de altfel trebuie privit, întru aceia că, embaticul constituindu-se pe veci, embaticarul devine un quasi-proprietar, cu dreptul pentru dânsul de transmisie, ipotecă, înstreinare, etc. și de a cultiva terenul cum va crede de cuvință, atunci când plantațiunea s'a distrus și când nu s'a dispus altfel prin actul constitutiv al embaticului.

Având în vedere că din actul produs în instanță de către reclamant, intervenit la 16 Martie 1852 între Baronul G. Sina, fostul proprietar al moșiei Dudești, și mai mulți locuitori de pe aceea moșie, între cari figurează și autorul pârâtului, se stabilește că cel dintâi prin împuternicitul său Jupaniotis a dat de veci celor de al doilea, terenuri din trupul moșiei sale, pentru a le planta cu vie, în schimbul unei dări anuale de câte 60 lei vechi de fie care pogon, cu clauză ca această dare să poată fi urcată cu timpul.

Considerând că conf. disp. art. 2, cap. V, part. III, Condica Caragea „pentru terenurile de săditi sau clădiri”, embaticul trebuie să fie constatat prin act scris adică actul să fie scris propriu de cel ce se obligă a plăti canonul sau dacă nu știe carte, prin punere de deget, față cu martori care au semnat.

Considerând că în ce privește dacă actul scris eră cerut numai *ad probationem* sau *ad solemnitate*m. Condica Caragea nu o spune și de aci controversă.

Având în vedere susținerile pârâtului, cum că actul în cestiune, potrivit disp. art. 23, cap. II, part. VI Cod. Caragea, nu-i poate fi opozabil, căci după dispozițiunile acestui articol, nimeni nu poate să ceară ceva cu cărți scrise de însuși sau streine, când tăgăduiește acela de la care se cere că actul produs, fie că este scris de fostul proprietar însuși prin mandatul Jupaniotis, fie de Jupaniotis personal-fiindul o persoană streină, el tăgăduiește în totul, apriori în parte, în ceia ce privește majorarea embaticului.

Având în vedere că prin actul în chestiune se vede semnat prin punere de deget, printre ceilalți săteni cărora li s'a dat locuri pentru a fi sădite cu vie, și autorul părții Const. Ilie Grădinaru (a se vedea și dep. mart. Sava Niculae); iar din chitanțele și carnetul prezintat de pârât se vede că dela 1850, până a început din viață acest Ilie Co st. Grădinaru, al cărui fiu este pârâtul (a se vedea dep. mart. audiați în ședințele din 28 Februarie și 22 Aprilie a. c. cât și extractul No. 12/71 de pe actul de naștere al pă-

râtului) a plătit regulat embaticul pentru via ce sădise pe locul în litigiu, atâta cât nu a fost distrusă de filoxeră, cât și după aceea; că dar, față cu acestea, susținerea pârâtului că actul nu po te fi opozabil, caută a fi înlăturată ca neîntemeiată, pe motivul că def. său părinte cât și dânsul, după încetarea acestuia din viață, plătind suma fixată prin sus zisul act pentru terenul în litigiu, implicit l'au recunoscut; că dar față cu actul în chestiune, cu mențiunea că s'a primit „embaticul” făcută pe diferitele chitanțe liberate de foști și actualul proprietar al moșiei Dudești, cât și din dep. mart. audiați, se stabilește pe deplin că pârâtul deține terenul în litigiu în calitate de embaticar.

Având în vedere susținerea pârâtului cum că reclamantul la interogatoriu ce i s'a luat în ședința de la 17 Octombrie 1913, a recunoscut că pe terenul în litigiu ne mai existând plantațiune de vie nu i se poate ridica dreptul de embaticar asupra lui și aceasta conform disp. art. 5 din codul Caragea, care prevede că acest drept dispăre numai când „sădirea va fi zidire și când se va dărâma în totul sau va arde” — sau când s'a prevăzut formal aceasta prin actul de constituirea embaticului, în cazul când „sădirea va fi plantațiune” și nu s'a prevăzut de cum are să se urmeze în caz de distrugerea ei, embaticarul își păstrează asupra terenului calitatea sa și este liber a-l cultiva cum va găsi cu cale. — cu obligațiunea numai de a plăti în mod regulat canonul fixat — căci a înțeles dispozițiunile art. 5 din menționata lege și la locurile cu embatic când „sădirea va fi plantațiune”, cum este în spece, ar însemna complectarea legii iar nu aplicarea ei.

Având în vedere că, întru cât sentințele trib. Ilfov secția II și IV civ. cor. No. 147/88 și 3/90 presintate în copii de către reclamant, cât și decizia Curței de Apel secț. III din București No. 109/89 și a Înaltei Curți de Casație și Justiție, secția I No. 230/93, ne privind nici pe pârât și nici pe autorul acestuia — ele pot fi ținute în seamă numai ca o altă probă în stabilirea faptului de existență embaticului pe proprietatea reclamantului.

Considerând că, odată stabilită calitatea de embaticar a pârâtului asupra terenului în litigiu, rămâne a se vedea în baza actului din 16 Martie 1852, intervenit între Baronul G. Sina și mai mulți locuitori de pe moșia Dudești, fostă proprietatea sa, printre care figurează și autorul pârâtului, cât și a rânduelilor Codicei Caragea — dacă plata canonului se poate mări în decursul timpului.

Având în vedere că, disp. art. 3., cap V, part. III Cod. Caragea, prevede că „sădirea și clădirea să se urmeze întocmai după tocmală”.

Având în vedere cuprinsul actului în chestiune — care stabilește în această privință că: Ne-am învoit cu D-l îngrijitor al moșiei Dudești, ca să avem voie a ne face asemenea vie, cu condițiune ca pentru fie care pogon de pământ să plătim dreptul pământului așa după cum este obiceiul într'această moșie „la locurile de grădină de legume”, adică câte 60 de lei de pogon pe fiecare an, urmând cu plata regulat, etc. — și mai departe:

„Iar dacă se va întâmpla acum sau după ani să se urce prețul plăței locurilor pentru grădinele de zarzavat, după această moșie, să se urmeze cu plata

asa precum se va plăti pentru asemenea pământ de grădini de obște, cu alte cuvinte, clauza măririi canonului cu luarea drept bază la fixar a quantumului a prețului plăței pentru grădinele de zarzavat de pemoșie: că odată stabilită în fapt această clauză de mărire a canonului, rămâne a se vedea dacă este admisibilă în drept. Vom răspunde afirmativ pe următoarele considerațiuni:

Având în vedere că după cum rezultă din disp. art. 3 Cap. V, part. III condica Caragea sădirea (și clădirea) trebuie să se urmeze întocmai după tocmală, iar conf. disp. art. 1415 cod. civ. se oprește numai constituirea de noi embaticuri păstrându-se cele deja existente care se vor regula după legile sub care s'au născut. Cu alte cuvinte și în lipă de vre'o prohibițiune a Codicei Caragea în această privință, clauza măririi canonului terenului în litigiu, fiind prevăzută expres p in actul din 16 Martie 1852, poate fi opusă cu succes pârâtului.

Având în vedere susținerea pârâtului, cum că reclamantul prin cererea sa de a se mări plata dărei anuale a terenului în litigiu, tinde a crea un nou embatic, ceiace este contrariu disp. Codului civil în vigoare, această afirmațiune nu poate fi privită ca temeinică pentru aceea că reclamantul prevalându-se de dispoziția expresă din actul relativ la mărire a canonului, nu face decât să și valorifice un drept deja născut anterior Codului civil.

Având în vedere că reclamantul în dovedirea cererii sale, cum că plata red. venței ce s'a achitat de către pârât, și în ani din urmă s'a mărit în mod simțitor, a prezintat 3 contracte de închiriere a unor terenuri de grădini de zarzavat, identice cu cel ținut de către pârât, autentic de această judecatorie sub No 18 și 117/910 și 130/913, din care se vede că plata unui hectar de grădini de luncă, acolo unde e situat și terenul în litigiu, s'a arendat cu 230 și 300 lei anual hectarul, și întrucât aceeași dovadă nu s'a contestat de către pârât, s'a luat de judecată drept criteriu în stabilirea canonului ce pârâtul urmează a plăti, fixându-l la lei 240 de hectar anual.

Că dar, față cu cele ce preced, acțiunea astfel cum a fost modificată prin cererea înregistrată la No. 3762/914, găsindu-se întemeiată în parte, câtă a fi admisă ca atare, fără cheltueli de judecată, întru cât nu s'a cerut nici verbal nici prin concluziunile scrise.

În ce privește suma ce se pretinde prin concluziunile scrise, ca datorându-se de către pârât drept redevență a terenului în litigiu până la introducerea cerei ei modif. atoare în instanță (ce e ea înreg. No. 3762 din 8 Mai 1914.) nefiind prevăzută prin acțiune și ne discutându-se asupra ei, nu poate fi luată în considerație, rămânând ca reclamantul, dacă va crede de cuviință, să și o pretindă prin vre'o osebuită acțiune.

Văzând și disp. art. 1169, 1170 și 1415 cod. civil, art. 1, 2, 3 și 4 cap. III, part. III Codica Caragea;

Pentru aceste motive, admite în parte acțiunea și obligă pe pârât a plata a câte 120 lei redevență anuală de fie care pogon, etc. 1)

Semnăt: Gh. Brezeanu.

1) Această carte de judecată a fost confirmată în totul prin sentința trib. Ilfov, s. IV, din 12 Mai 1916.